

deriváty uhlovodíků

1	mono-
2	di-
3	tri-
4	tetra-
5	penta-
6	hexa-
7	hepta-
8	okta-
9	nona-
10	deka-

uhlovodíkový
zbytek

+

charakteristická
skupina

- název uhlovodíku + koncovka -yl
- methan -> methyl

Ale: ethen -> **vinyl**

benzen -> **fenyl**

- atom nebo skupina
- určuje vlastnosti derivátů
- halogenderiváty - F, Cl, Br, I
- dusíkaté deriváty - NH₂, NO₂
- kyslíkaté deriváty - OH, CO, COOH

nitroderiváty

-NO₂

aminoderiváty

-NH₂

anilin (aminobenzen)

- jedovatá olejovitá kapalina
- výroba barev, léčiv

nitroderiváty

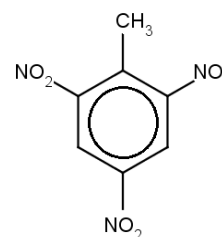
-NO₂

aminoderiváty

-NH₂

trinitrotoluen (tritol, TNT)

- žlutá krystalická látka
- výroba výbušnin

halogenderiváty

vlastnosti

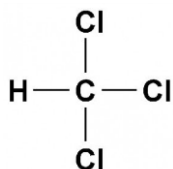
- plynné, kapalé i pevné
- některé jedovaté, některé narkotické
- dobře rozpouštějí tuky

využití

- výroba freonů, ředidel, plastů, přípravků na hubení plevelů a škůdců
- halogenové žárovky
- celková i místní anestetika

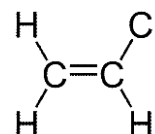
chloroform

trichlormethan

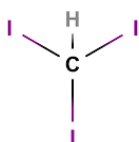
vinylchlorid

chlorethen

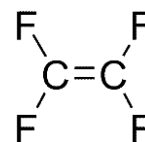
jodoform

trijodmethan

tetrafluorethylen

tetrafluorethen

freony